

Nieuwegein

Contactpersoon Marjon van de Ven

Telefoon 14 030

E-mail gemeente@nieuwegein.nl

Adviesraad Sociaal Domein Nieuwegein
Postbus 1
3430 AA NIEUWEGEIN

Datum 31 oktober 2023

Uw kenmerk Advies
omgevingsprogramm
a Nieuwegein
Gezond

Kenmerk MvdV

Zaaknummer 1087711

Berichtnummer

Onderwerp Reactie Advies
Nieuwegein Gezond

Geachte leden van de adviesraad,

Hartelijk bedankt voor uw advies op het omgevingsprogramma Nieuwegein Gezond.

Wij vinden het fijn te lezen dat u zich in grote lijnen kunt vinden in het omgevingsprogramma zoals wij voorstellen. Ook zijn uw aanscherpingen helpend in het definitief maken van het programma.

Hieronder geven we per aangegeven aandachtspunt onze reactie. U schetst in uw advies dat gezondheid een breed onderwerp is. Wij zien dit ook terug in uw advies, waarin u ook een aantal vragen stelt die gerelateerd zijn aan het omgevingsprogramma maar niet zozeer onderdeel hiervan zijn. Wij hebben deze vragen zo goed mogelijk geprobeerd te beantwoorden.

Theorie en jargon:

U geeft aan dat voor u de theorie meer naar de bijlage kan en dat er te veel jargon in zit dat u vervelend vindt om te lezen. Uw advies is daarom ook om het document "nog eens te bezien op toegankelijkheid voor de inwoner".

In de definitieve versie van het omgevingsprogramma zijn de volgende aanpassingen verwerkt:

- de theoretische onderbouwing is zoveel mogelijk in de bijlage verwerkt;
- de term health in all policies is vervangen door gezondheid in alle beleidsterreinen
- door middel van infographics hebben wij geprobeerd de toegankelijkheid voor inwoners te verbeteren.

Bladnummer 2/4

Kenmerk 20230823-MvdV

Onderwerp Reactie Advies Nieuwegein basisvaardig

Ambitie 1 - Gezond gewicht

U geeft aan dat u in het kader van gezond gewicht sporten en bewegen als essentieel ziet, maar ook voorstander bent van ontbijten op school en schoolmoestuinen. Dit delen wij. Vanuit bijvoorbeeld beleid op armoede- en schuldenpreventie en onderwijskansenbeleid hebben deze voorbeelden onze aandacht.

Ambitie 2 - Verminderen van middelengebruik.

U geeft aan dat u niets leest over agressie door verslaving aan middelen. We hebben dit omschreven als kans op risicovolle gedragen. Bijvoorbeeld: "Dit met als doel preventie en het uitstellen van het eerste drugsgebruik om de kans op risicovolle gedragingen en verslavingen te verkleinen". Wij hebben dit nu nauwkeuriger beschreven.

Ook vraagt u of iets bekend is over schade door bovenmatig drankgebruik bij ouderen en een relatie met bijvoorbeeld eenzaamheid. Hiervoor geldt dat cijfers voor Nieuwegein op detailniveau onvoldoende bekend zijn. We werken wel integraal samen op dit gebied met andere beleidsvelden gericht op verminderen van eenzaamheid, schulden en armoedebeleid, etc. Vanuit Gezondheid richten wij ons specifiek op de preventieve kant.

Daarnaast geeft u aan dat u zich zorgen maakt over online gokken en vraagt u of er mogelijkheden zijn voor ons als gemeente om hier iets aan te doen. Deze zorg wordt door ons gedeeld en we blijven hier alert op. We hebben het als volgt verwoord in het omgevingsprogramma: "Het online gedrag en geringe wetgeving voor online gokken, vergroten de kans op een gokverslaving. De legalisering van online gokken vergroot de kans op gokverslaving met alle bijeffecten van dien. Als gemeente zijn wij hier alert op en houden we in de gaten of hier toekomstig acties op nodig zijn."

Ambitie 3 - Versterken van de mentale gezondheid.

U schetst dat u zich zorgen maakt over de (over)belasting van mantelzorgers en vraagt naar de stand van zaken van het respijthuis. Wij werken samen met partijen in de stad aan het realiseren van een hospice en logeershuis om mantelzorgers te ontlasten.

Daarnaast vraagt u naar de sociale werkplaatsen. Dit wordt opgepakt door de diverse partners zoals Wij 3.0, huis van waarde en wederkeer, recreatieve activering en Lister Prago.

Bladnummer 3/4

Kenmerk 20230823-MvdV

Onderwerp Reactie Advies Nieuwegein basisvaardig

Ook vraagt u naar jongerenwerk. Hiervoor verwijzen wij u graag naar het integrale beleidskader Jeugd dat binnenkort in de raad voor besluitvorming voorligt.

U stelt in dit kader ook een aantal vragen over de buurtpleinen. Het voert te ver om hier in het kader van het omgevingsprogramma Gezondheid uitgebreid op in te gaan. Wij stellen voor dat we hierover met u separaat in gesprek gaan.

Tot slot vraagt u bij dit onderdeel naar waarom inwoners uit Nieuwegein niet kunnen deelnemen aan specifieke activiteiten in Utrecht. In Nieuwegein geldt dat er een keuze is gemaakt van regionaal naar meer lokaal aanbod. Zo zijn we bij bijvoorbeeld recreatieve activering meer naar activering op maatwerk in de wijk gegaan.

Fysieke leefomgeving

U merkt op dat u relatief weinig groen ziet in bepaalde wijken en doet de suggestie voor groen in de hoogte en geveltuinen. Hiervoor is aandacht in het omgevingsprogramma Klimaatadaptatie en Betere Buurten. Vanuit het omgevingsprogramma Gezondheid werken we hier ook aan mee op soortgelijke initiatieven.

Daarnaast geeft u een aantal concrete adviezen op het gebied van inclusie. Wij zullen deze input meenemen, bijvoorbeeld bij het uitvoeringsprogramma Inclusie.

Langdurige projecten

Wij zijn blij uw complimenten te lezen over de verbanden tussen de domeinen. U geeft hierbij ook aan dat u bij projecten de looptijd en financiering mist en dat u vooral in langdurige projecten gelooft waarbij periodiek bijsturing plaatsvindt op basis van evaluaties zodat effecten kunnen beklijven.

Hierover willen wij aangeven dat bij de activiteiten het uitgangspunt is gehanteerd dat structurele activiteiten uit structurele gelden worden betaald. Daarnaast is met partners besproken dat nieuwe activiteiten een verdiepend karakter hebben of een extra impuls op een bestaande activiteit, zodat deze uit tijdelijk geld gefinancierd kunnen worden. Toekomstig, vanaf 2027, weten we nog niet welke bedragen we als gemeente structureel van het Rijk ontvangen. Helaas is dit een gegeven, waar we niet onderuit kunnen. De VNG voert (namens alle gemeenten) hiervoor een lobby uit richting het Rijk.

Besluitvorming over rollen gemeente

U geeft aan dat u de inventarisatie van gezondheidsaspecten in de verschillende beleidsvelden een belangrijke eerste stap vindt om efficiënt met de middelen om te

Bladnummer 4/4

Kenmerk 20230823-MvdV

Onderwerp Reactie Advies Nieuwegein basisvaardig

gaan. U vraagt hierbij naar hoe de besluitvorming gaat over de rollen die de gemeente kan innemen in verschillende situaties.

De afweging voor de keuze van de rol die de gemeente aanneemt, is afhankelijk van de situatie en wordt gemaakt op basis van dat wat nodig is of wettelijk bepaald is. Zo kan de rol bepaald zijn vanuit het wettelijk kader; handhaven is bijvoorbeeld van toepassing in de rol van rechtmatige overheid. Bij het voorkomen van overgewicht past wellicht meer de rol van samenwerkende overheid.

Middelen

U pleit ervoor om de tijdelijke gelden daar in te zetten waar al aangesloten kan worden op bestaande initiatieven. Dit onderschrijven wij zoals wij hierboven ook toegelicht hebben. Daarnaast mist u smart-doelen bij nieuwe projecten, deze zijn niet concreet beschreven in het omgevingsprogramma, maar zullen bij de uitwerking van de projecten samen met partners uitgewerkt worden.

Uitvoering

U eindigt uw advies met een onderschrijving van de doelstellingen in het omgevingsprogramma en geeft tegelijkertijd aan dat u zorgen heeft over de feitelijke effecten voor de inwoners van Nieuwegein. Wij willen hierbij benadrukken dat wij gezamenlijk, met partners en inwoners, het beste voor de inwoner op gezondheidsgebied willen realiseren door integraal samen te werken en concrete resultaten te bereiken, op korte en op langere termijn.

Wij danken u nogmaals voor uw constructieve advies op basis waarvan wij het omgevingsprogramma hebben kunnen aanscherpen. Bijgaand treft u het omgevingsprogramma Gezondheid; Nieuwegein Gezond 2024 – 2026 zoals wij dat aan de raad voorstellen ter besluitvorming op 14 december 2023.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Ellie Liebregts
secretaris

Marijke van Beukering-Huijbregts
burgemeester

Bijlagen Definitief omgevingsprogramma Nieuwegein Gezond
Kopie aan